

รายวิชา ประวัติศาสตร์

รหัสวิชา ส๒๑๑๐๔

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

เรื่อง รุ่งอรุณแห่งความสุข

ครูผู้สอน   ครูอาทิตย์   ชัยเทพา
                  ครูจรงค์ษ์   แสนแอ่น

เรื่อง

รุ่งอรุณแห่งความสุข

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

๑. อธิบายการสถาปนาอาณาจักรสุโขทัยได้
๒. วิเคราะห์ปัจจัยการสถาปนาอาณาจักรสุโขทัยได้

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านทักษะและกระบวนการ

๑. เขียนเส้นเวลาการสถาปนาอาณาจักรสุโขทัยได้

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านคุณลักษณะ

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. ใฝ่เรียนรู้
๒. มุ่งมั่นในการทำงาน

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านคุณลักษณะ

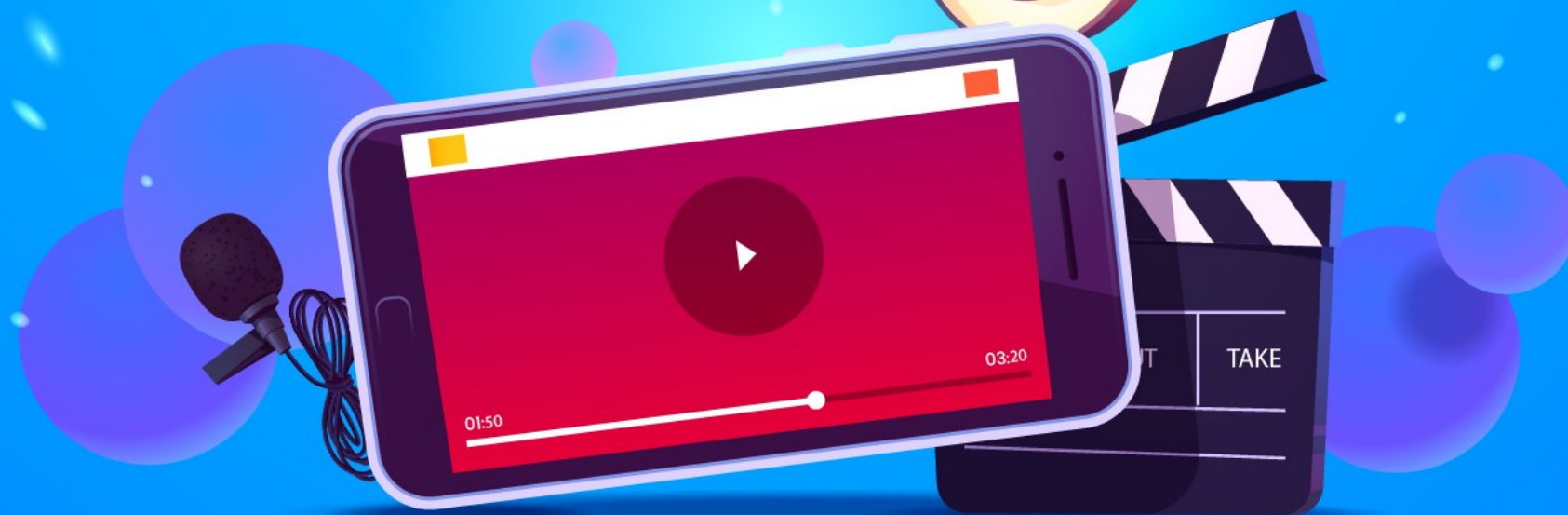
คุณลักษณะเฉพาะ

๑. เห็นความสำคัญของหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่มีต่อเรื่องราวในอดีตของอาณาจักรสุโขทัย

ชมวีดิทัศน์

เรื่อง “รุ่งอรุณแห่งความสุข” เมืองประวัติศาสตร์สุโขทัย – เมืองบริวาร

ความยาว ๒.๑๗ นาที

สื่อวีดิทัศน์นี้ใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น

ขอขอบคุณสื่อวีดิทัศน์

“รุ่งอรุณแห่งความสุข” เมืองประวัติศาสตร์สุโขทัย – เมืองบริวาร

เผยแพร่โดย : Chiang Mai News

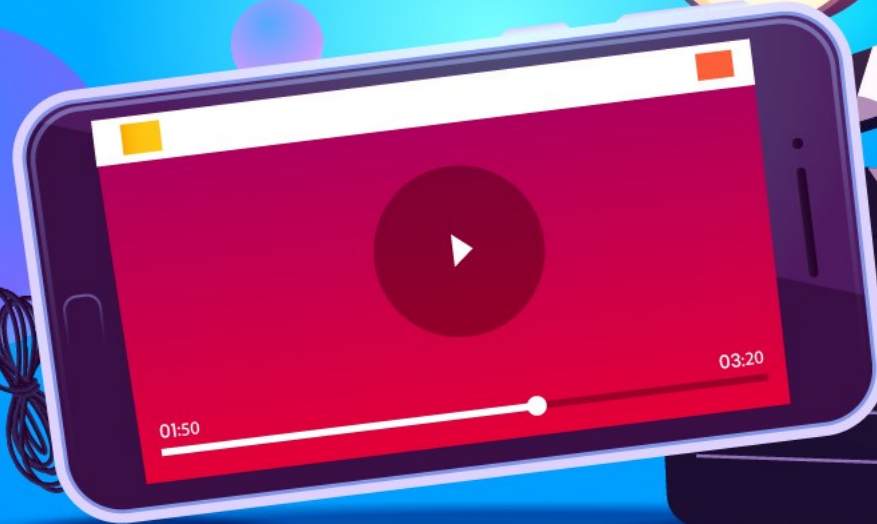
ที่มา : <https://www.youtube.com/watch?v=H&xKglTHis>

สนทนาจากวิดีโอทัศน์

 ปัจจัยภายในที่ทำให้สุขุขทัยรุ่งเรืองคืออะไร?

 แนวคำตอบ : มีพื้นที่สูง มีสระน้ำอยู่ภายในเมือง และมีแม่น้ำยมตั้งอยู่ห่างจากอาณาจักรสุขุขทัย ประมาณ ๑๓ กิโลเมตร เหมาะแก่การทำเกษตร เพื่อบริโภคและค้าขาย

ปัจจัยภายในที่นำไปสู่การสถาปนาอาณาจักรสุโขทัย

แนวคำตอบ :

๑. การขยายตัวของชุมชนสุโขทัย ตั้งแต่เดิมคงมีชุมชนเล็ก ๆ ที่ตั้งอยู่บริเวณเมืองสุโขทัย มีทั้งชาวมอญ ขอม ละว้า จนเกิดการผสมผสานทางวัฒนธรรม ในที่สุดได้เกิดการขยายตัวของชุมชนออกไป พัฒนากลายเป็นเมืองและแคว้น
๒. ทำเลที่ตั้ง อยู่ริมแม่น้ำไหลจากเหนือลงสู่ใต้
๓. มีผู้นำที่เข้มแข็ง คือ พ่อขุนบางกลางหาวและพ่อขุนผาเมือง

ปัจจัยภายนอกที่นำไปสู่การสถาปนาอาณาจักรสุโขทัย

แนวคำตอบ :

๑. ขอมเริ่มเสื่อมอำนาจลง
๒. คนไทยในแว่นอื่น ๆ ที่เคยตั้งตัวเป็นอิสระยอมรับอำนาจของแว่นสุโขทัย

ภาพอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย : เมืองแห่งนี้ราวศตวรรษที่ ๑๘
มีความเจริญรุ่งเรืองและเคยเป็นศูนย์กลางอำนาจของดินแดนไทยมาก่อน

ที่มา : กรมศิลปากร

วัดพระพายหลวง : วัดแห่งนี้ตั้งอยู่กลางเมืองสุโขทัยเดิม เป็นศูนย์กลางความเชื่อของชุมชนในยุคแรก มีเจดีย์ของวัดเป็นพระปรางค์ สะท้อนถึงความเชื่อพุทธศาสนาเถรวาท

วัดพระพายหลวง

วัดมหาธาตุ

วัดมหาธาตุ : เกิดหลังจากการย้ายเมืองมายังทิศใต้ของเมืองสุโขทัยเดิม โดยพ่อขุนศรีนาวนำถม เนื่องจากมีประชากรที่เพิ่มขึ้น ซึ่งวัดนี้ตั้งอยู่กลางเมืองสุโขทัย เป็นศูนย์กลางความเชื่อของชุมชน มีการประดิษฐานพระบรมธาตุไว้ สะท้อนถึงความเชื่อพุทธศาสนาเถรวาท

กรุณาอย่าสัมผัส
DON'T CLIMB

วัดมหาธาตุ

วัดที่ครูให้ดูมีความแตกต่างกันอย่างไรบ้าง
และมีความเชื่อมโยงในเชิงลำดับเวลาอย่างไร

แนวคำตอบ : ความเชื่อที่ต่างกัน คือ พุทธมหายาน และพุทธเถรวาท
โดยวัดพระพายหลวงเกิดขึ้นก่อน จากนั้นวัดมหาธาตุเกิดตามมาภายหลัง
ซึ่งมีพ่อขุนศรีนาวนำถมเป็นผู้ก่อตั้ง

วัดถือว่าเป็นศูนย์กลางของเมืองที่มีความเกี่ยวข้องกัน ในช่วง
ราวปลายศตวรรษที่ ๑๗ โดยในจารึกวัดศรีชุม (ศิลาจารึกหลักที่ ๒)
กล่าวถึงว่า หลังจากที่พ่อขุนศรีนาวนำถมสิ้นอำนาจ ขอมสบาดโขลญลำพง
(สันนิษฐานว่าเป็นข้าหลวงหรือเจ้าหน้าที่เขมรที่กษัตริย์กรุงกัมพูชา
ส่งมาคอยดูแลเหตุการณ์ต่าง ๆ อยู่ที่สุโขทัย) ได้เข้ามายึดอำนาจ
เมืองสุโขทัย ทำให้พ่อขุนผาเมือง เจ้าเมืองราดเมืองลุม (บุตรของ
พ่อขุนศรีนาวนำถม) ร่วมกับพระสหาย คือ พ่อขุนบางกลางหาว
เข้ายึดเมืองสุโขทัยคืนได้สำเร็จ

โดยพ่อขุนบางกลางหาวยึดเมืองศรีสัชนาลัยได้ ส่วนพ่อขุนผาเมือง
ยึดเมืองสุโขทัยได้ แต่พ่อขุนผาเมืองได้อัญเชิญพระสหาย
ไปครองเมืองสุโขทัย พร้อมประทานนาม “ศรีอินทราทิตย์”
ให้พ่อขุนบางกลางหาว จึงมีพระนามว่า “พ่อขุนศรีอินทราทิตย์” และ
เชื้อสายของพ่อขุนศรีอินทราทิตย์ หรือ ราชวงศ์พระร่วง ได้ปกครอง
เมืองสุโขทัยสืบมา

วัดพระศรีรัตนมหาธาตุเขลียง (วัดพระปรางค์)

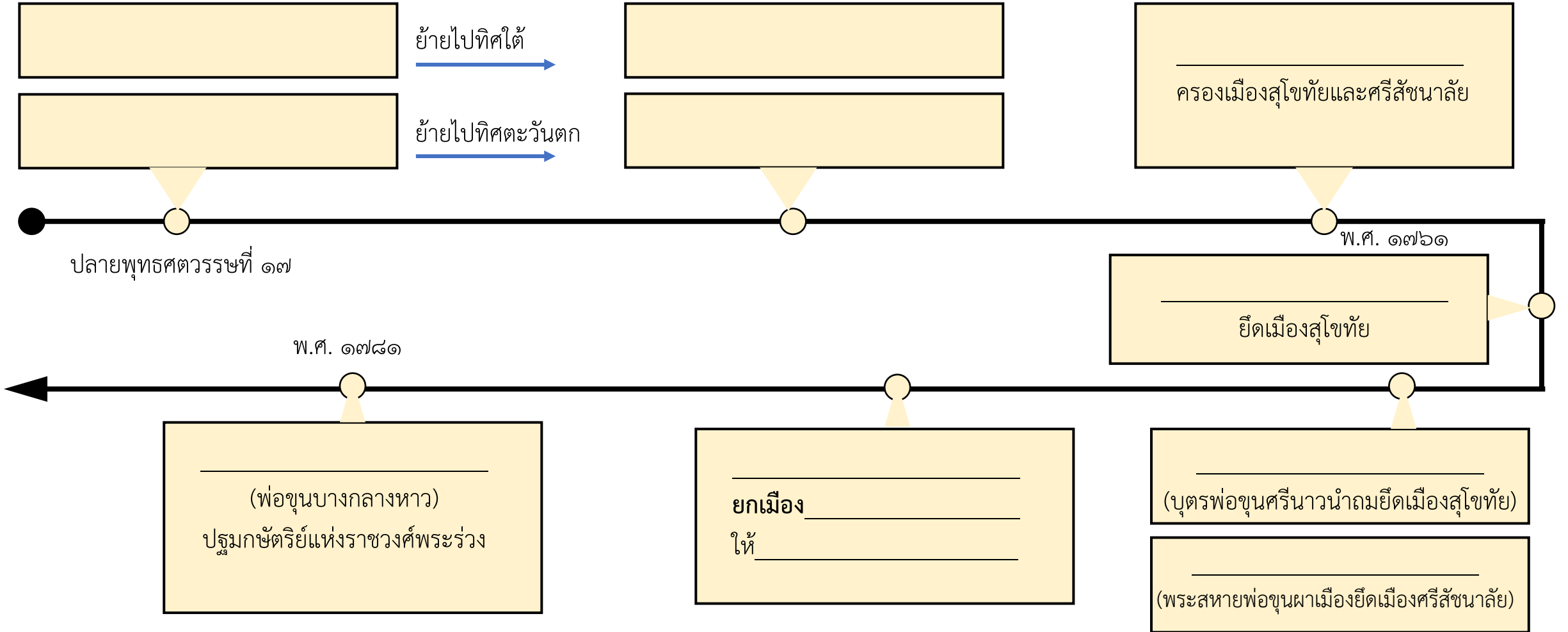

วัดศรีชุม

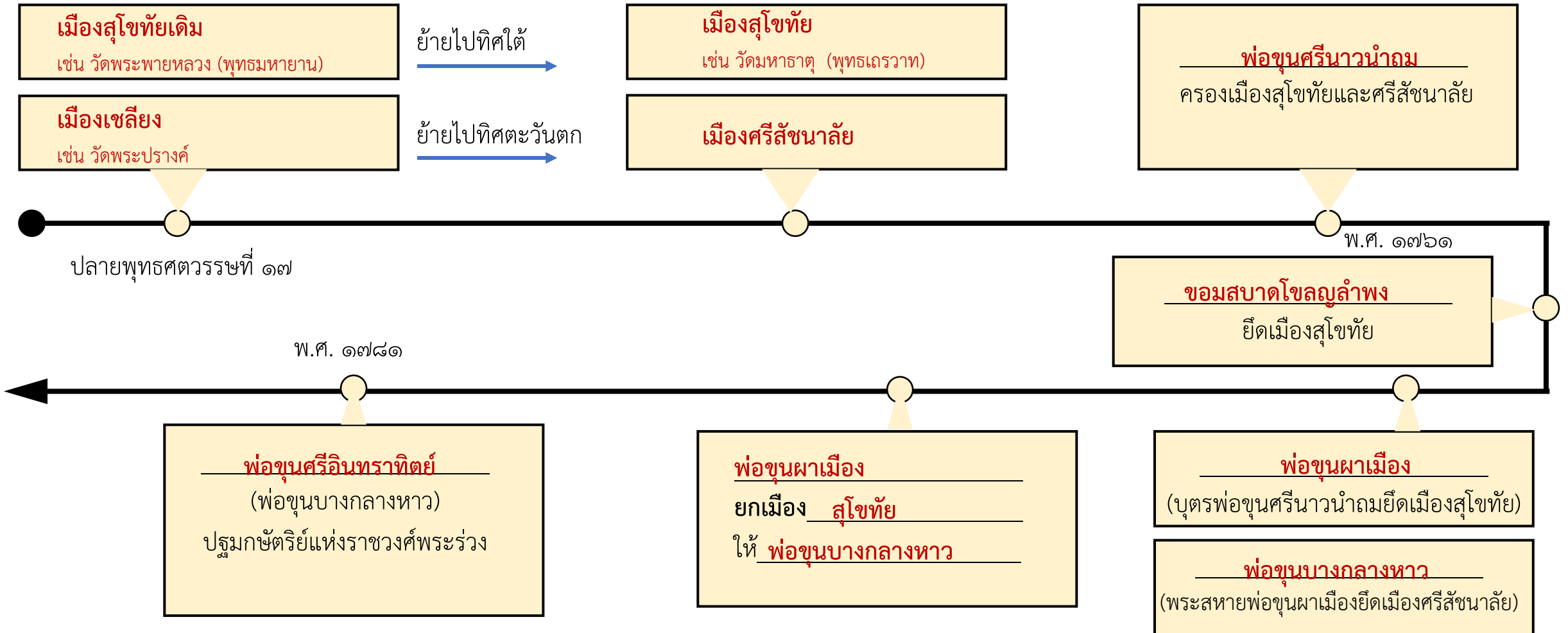
ใบกิจกรรม “การสถาปนาอาณาจักรสุโขทัย”

คำชี้แจง จงเขียนเหตุการณ์การสถาปนาอาณาจักรสุโขทัยในรูปแบบ Timeline

ใบกิจกรรม “การสถาปนาอาณาจักรสุโขทัย”

คำชี้แจง จงเขียนเหตุการณ์การสถาปนาอาณาจักรสุโขทัยในรูปแบบ Timeline

๑. นักเรียนคิดว่าปัจจัยใดบ้างที่ทำให้อาณาจักรสุโขทัย

เจริญรุ่งเรือง

 แนวคำตอบ : ปัจจัยภายใน คือทำเลที่ตั้งที่เหมาะสมกับการค้าขายทางบก ปัจจัยภายนอก คือ อาณาจักรขอมที่เคยมีอำนาจเหนือดินแดนนี้เริ่มเสื่อมลง

๒. บุคคลใดเป็นผู้ปราบขอมสบาดโขลญลำพง จนทำให้สามารถตั้งเมืองสุโขทัยขึ้นได้ และทราบจากหลักฐานใด

 แนวคำตอบ : จารึกวัดศรีชุม หรือ จารึกหลักที่ ๒ กล่าวถึงพ่อขุนผาเมืองและพ่อขุนบางกลางหาว ร่วมกันปราบขอมสบาดโขลญลำพง จากนั้นพ่อขุนบางกลางหาวได้สถาปนาราชวงศ์พระร่วงปกครองสุโขทัยสืบต่อมา

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง พัฒนาการด้านการเมืองการปกครอง

ดาวน์โหลดเอกสารได้ที่ www.dltv.ac.th

รายวิชาประวัติศาสตร์

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑